

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/146/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200388
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200388.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa Q. K., narodeného XX. N. XXXX, bytom v M. F.. XXX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou Annou Haborákovou, bytom Šarišských Dravciach, č. 198, proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2012, č. k. 1Sd/34/2012-14, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 10. júla 2012, č. k. 1Sd/34/2012-14, p o t v r d z u j e .

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 10. júla 2012, č. k. 1Sd/34/2012-14, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie z 1. februára 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku. Ďalej podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľovi od 14. decembra 2011 invalidný dôchodok v sume 182 € mesačne, ktorý od 1. januára 2012 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení zvýšila na sumu 188,10 eur mesačne s tým, že podľa § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení od 14. decembra 2011 zaniká nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok v nižšej sume 173,70 € mesačne.

Súd prvého stupňa zistil, že navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok od 15. júla 1981. Na základe jeho žiadosti o opätovné prehodnotenie zdravotného stavu jeho zdravotný stav posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne v dňoch 14. decembra 2011 a 25. marca 2012 a zhodne označili za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa duševné choroby a poruchy správania zaradené v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení v kapitole V, položka 6, písm. a) s mierou

poklesu 60 % s navýšením o 10 % za iné zdravotné postihnutie, ktorým sú choroby zraku. Z týchto posudkov vyplynulo, že navrhovateľ je podľa zákona o sociálnom zabezpečení naďalej čiastočne invalidným a súčasne je podľa zákona o sociálnom poistení invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 70 %. Podľa názoru krajského súdu navrhovateľ nespochybnil závery posudkových lekárov a ani súd nezistil ich nesprávnosť a nezákonnosť postupu.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 2 OSP. Navrhovateľovi, ktorý v konaní nemal úspech, súd náhradu trov konania nepriznal. Odporkyňa zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že stanovenie 70 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nezodpovedá jeho zdravotnému postihnutiu, lebo mu nedovoľuje vykonávať žiadnu prácu ani za uľahčených podmienok. Jeho duševná zaostalosť je vyššia ako 60 % a strata jedného oka a problémy s druhým okom nemôžu predstavovať len 10 % mieru poklesu lebo mu hrozí úplná slepota. Uviedol, že k odvolaniu predkladá nové nálezy odborných lekárov zo psychiatrického a psychologického vyšetrenia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní, a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené a doložené len jeho subjektívnym presvedčením, ktoré správnosť skutkových zistení a záverov posudkových lekárov nemohlo spochybniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Miera poklesu schopnosti sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Zo spisov vyplýva, že podľa záverov lekárskej správy MUDr. V. K., posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prešove zo 17. augusta 2007 je navrhovateľ od 28. júla 2007 invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 70 %. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudková lekárka označila duševné choroby a poruchy správania sa (kód 70), s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 60 % podľa kapitoly V, položky 6 písm. a/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Pri tomto zdravotnom postihnutí bolo možné stanoviť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou v rozpätí od 40 % do 60%. Z dôvodu iného zdravotného postihnutia navrhovateľa, ktorým je slepota na jedno oko a poruchy refrakcie a akomodácie (H 54,4), posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne podľa 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení navýšila mieru poklesu o 10 %.

Navrhovateľ žiadosťou doručenou odporkyni 19. decembra 2011 požiadal o prehodnotenie zdravotného

stavu a aj v odvolaní uviedol, že nesúhlasí s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, určenou v porovnaní so zdravou fyzickou osobou v rozsahu 70 %.

Zdravotný stav navrhovateľa naposledy hodnotila MUDr. K. M., posudková lekárka sociálneho poistenia ústredia, vysunuté pracovisko v Prešove, ktorá v lekárskej správe z 23. mája 2012 na základe vlastného vyšetrenia navrhovateľa a podľa lekárskeho nálezov odborných lekárov (psychiatrické vyšetrenie z 28. februára 2007 a z 31. októbra 2011, oftalmologické vyšetrenie z 30. septembra 2011, interné vyšetrenie z 3. novembra 2011 a zo 14. marca 2007, chirurgické vyšetrenie z 20. októbra 2008 a z 29. septembra 2008, prepúšťacia správa z traumatologického oddelenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Prešove z 23. septembra 2008) dospela k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú duševné choroby a choroby správania (kód MKVH-10 F 70) zaradené v kapitole V. položka 6 písm. a/ podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu 60%, teda na hornej hranici rozpätia od 40 % - 60 %.

Z dôvodu iného zdravotného postihnutia navrhovateľa, ktorým je strata ľavého oka po úraze a znížená zraková ostrosť pravého oka pre šedý zákal na úrovni strednej slabozrakosti (kód MKCH-10: H 54.4) posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so pracoviskom v Prešove navýšila mieru poklesu o 10 % podľa 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

V lekárskej správe z 23. mája 2012 posudková lekárka sociálneho poistenia MUDr. K. M. odôvodnila uvedené percento miery poklesu nasledovne: „...stanovenie inteligentného kvocientu nebolo v dolnom ale v hornom pásme, čo skôr zodpovedalo dolnej hranici rozpätia (40 %). V súčasnej dobe je psychológom zistené ešte priaznivejšie IQ (napríklad verbálne IQ až 73). Zhodnotením psychiatrickopsychologického vyšetrenia a zároveň očnému vyšetrenia bez ohľadu na to, ktoré z ochorení by bolo rozhodujúce, sme zistili, že priznaná miera 70 % je najvyššia možná miera, ktorú bolo možné priznať po zhodnutí zdravotného stavu počnúc rokom 2007". Posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Prešov zo 14. decembra 2011 považovala za správny a nezistila dôvod na zmenu jeho záverov.

Spomínaným lekárske posudkom zo 14. decembra 2011 MUDr. M. B. posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov zo zdravotnej dokumentácie ustálil, že zdravotný stav navrhovateľa podmieňuje invaliditu s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 70% (60% pre ľahkú duševnú zaostalosť s poruchami správania, ktoré navýšil o 10 % pre slepotu ľavého oka, berúc do úvahy nález na pravom oku).

Navrhovateľ k odvolaniu predložil nález MUDr. Z. K. z 23. augusta 2012 z vyšetrenia v psychiatrickej ambulancii. Záver tohto nálezu znie: „Ľahká duševná zaostalosť s poruchami správania F 70.1. Poruchy osobnosti a správania po úraze hlavy F 70.0.“

Navrhovateľ ďalej predložil nález PhDr. K. W. z 30. júla 2012 z ambulancie klinickej psychológie z Prešova, podľa ktorého z testových výsledkov bol zistený IQ pod 72, fluidná inteligencia v pásme mentálnej retardácie.

Odvolací súd zistil, že posudkoví lekári sociálneho poistenia pobočky a ústredia zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa dostatočne a objektívne a zo záverov ich lekárske posudkov je zrejmé, že diagnózami v nových nálezoch zo psychiatrie a z klinickej psychológie sa posudkoví lekári sociálneho poistenia zaoberali.

Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa uvádza, že navrhovateľ musí spochybniť nálezmi odborných ošetrovateľských lekárov, že jeho dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav spĺňa podmienky invalidity a rozsahu jej závažnosti. Posudkoví lekári sociálneho poistenia po vlastnom vyšetrení žiadateľa o invalidný dôchodok posudzujú, či z predloženej zdravotnej dokumentácie vyplývajú podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok a v akom rozsahu podmieňujú invaliditu. V prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení je uvedené, ktoré zdravotné poškodenia sú rozhodujúce pre určenie percentuálnej miery

invalidity. Napríklad všeobecné posudkové hľadisko pre duševné choroby a choroby správania (druhu zdravotného postihnutia) kapitoly V. pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia. Pri položke 6 písm. a), citovanej prílohy ktorú posudkoví lekári vyznačili v lekárskejších posudkoch je uvedené zdravotné postihnutie - ľahká mentálna retardácia (horné, stredné a dolné pásmo, IQ v pásme 50 - 69, s prihliadnutím na sociálnu prispôsobivosť) s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v rozmedzí 40 % až 60 %.

V prejednávanej veci na základe konania o opravnom prostriedku bol vypracovaný nový lekárskejší posudok posudkového lekára 23. mája 2012 ohľadne navrhovateľom namietanej nespokojnosti s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Odvolací preto rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že lekárske posudky zodpovedajú zákonu, lebo zohľadnili zdravotný stav a mieru poklesu zo zdravotnej dokumentácie predloženej navrhovateľom a obsahujú dôvody priznaného percenta miery poklesu v rozsahu, zodpovedajúcim vykonanému dokazovaniu.

Navrhovateľ ani v odvolacom konaní nepredložil taký dôkaz, z ktorého by vyplývalo hodnotenie jeho zdravotného stavu, ktoré by bolo v rozpore s hodnotením posudkových lekárov sociálneho poistenia. O ich odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia odvolací súd preto nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd dokazovanie vykonané odporkyňou aj súdom prvého stupňa pokladal za dostačujúce pre svoje vlastné rozhodnutie. Z obsahu lekárskejších posudkov nepochybne vyplýva, že odporkyňa zhodnotila všetky zdravotné ťažkosti navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne z 1. februára 2012 číslo XXX XXX XXXX X za vecne správne a ako zákonné ho potvrdil. Z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

V prejednávanej veci navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP). Úspešná navrhovateľa právo na náhradu trov konania zo zákona nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.